REGERINGSRÄTTEN

RR RÄTTSFALL

Beräkning av jordbruksinkomst vid övergång från bokföringsmässig redovisning till kontantredovisning i samband med arvskifte.

Besvär av TI angående von L:s inkomsttaxering år 1955. — L., som arrenderat jordbruksfastigheten Torups gods av dödsboet efter sin den 30/5 avlidna moder och enligt partiellt arvskifte per dödsdagen tillskiftats yttre döda och levande inventarier, lager och varufordringar samt övertagit betalningsskyldigheten för till driften hörande varuskulder, deklarerade för tiden den 31/5—den 31/12 1954 enligt kontantprincipen en nettointäkt av 45.269 kr. Inkomsten från godset hade sedan år 1942 redovisats enligt bokföringsmässiga grunder. Även dödsboet hade för tiden den 1/1—den 30/5 1954 tillämpat sådan redovisning. — Hos PN hemställde TI att, enär övergång från bokförings- till kontantmässig redovisning skett, avräkning jämlikt grunderna för bestämmelserna i p. 3 st. 3 av anvisningarna till 21 § KL måtte verkställas, vilket skulle innebära tillägg med 331.720 kr. — Sedan L. alternativt yrkat taxering enligt en ny deklaration, upprättad efter bokföringsmässiga grunder, bestämde PN taxeringen i enlighet med denna. — KR förklarade att L. ägde rätt att beräkna sin inkomst av jordbruksfastighet enligt kontantprincipen samt att sådana omständigheter, som omförmäldes i ovannämnda stadgande, inte kunde anses ha förelegat. — RR fastställde PN:s beskattningsåtgärder, enär av utredningen i målet framginge, att L. efter arvskifte övertagit och fortsatt det av dödsboet bedrivna jordbruket med därtill hörande inventarier, lager, varufordringar och varuskulder samt att inkomsten av jordbruket före skiftet beräknats enligt bokföringsmässiga grunder och vid nämnda förhållanden L. icke kunde anses berättigad att beräkna inkomst av jordbruket enligt kontantprincip med mindre avräkning ägde rum i enlighet med ifrågakomna stadgande i anvisningarna till 21 § KL. (RR:s utslag den 3/5 1960; en ledamot: ej ändring.)

Anm.: Se prop. 191/1951 s. 129—135 och 12/1954 s. 16—19.

Gåva av skogsprodukter i samband med gåva av fastighet.

Besvär av TI angående godsägaren C:s inkomsttaxering år 1945. — C. hade samtidigt skänkt sina barn dels vissa jordbruksfastigheter dels ock därå upplagda, å fastigheterna tidigare avverkade skogsprodukter. Vederbörande PN:r beskattade C. för det beräknade försäljningsvärdet av skogsprodukterna, 71.089 kr (motsvarande det belopp, som barnen erhållit vid försäljning av produkterna), så-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:44:19

som inkomst av jordbruksfastighet. — KR undanröjde beskattningen, enär berörda belopp, som måste hänföras till förskott å arv, finge anses icke utgöra för C. skattepliktig inkomst. — RR yttrade: Enligt vad handlingarna i målet utvisa, har C. skänkt sina barn ifrågavarande skogsprodukter i samband med att han såsom gåva till barnen överlämnat fastigheter, å vilka produkterna avverkats. Enär vid sådant förhållande C. icke på grund av gåvan av skogsprodukterna kan anses skattskyldig för deras försäljningsvärde såsom inkomst, samt sådana omständigheter icke äro för handen, att inkomsttaxeringen borde överflyttas å barnen, finner RR ej skäl att göra ändring i det slut, vartill KR kommit i målet. (RR:s utslag den 25/5 1960; en ledamot skiljaktig.

Fundament till rotationspress: del av byggnad eller ej.

Besvär av Nya Wermlands-Tidningens AB angående inkomsttaxering år 1955. — Bolaget, som driver tidnings- och boktryckerirörelse i egen fastighet, yrkade avdrag för värdeminskning efter 20 % av anskaffningskostnaden, 58.200 kr, för ett fundament till en rotationspress. Bolaget förebragte en omfattande utredning till stöd för att fundamentet borde följa pressen i avskrivningshänseende. Fundamentet, som var av gjuten betong, var ritat och avpassat för en speciell rotationspress, som vägde c:a 200 ton, och hade sitt väsentliga värde tillsammans med pressen. Vid utbyte av pressen måste fundamentet rivas. Fundamentet var vibrationsisolerat från byggnadskroppen. — Mot bolagets argumentering invändes bl a att avdrag för värdeminskning å byggnader i rörelsen medgivits med 2,5 % av anskaffningsvärdet, att olika värdeminskningsavdrag för skilda delar av en byggnad icke brukade medgivas och att den omständigheten att fundamentet var vibrationsisolerat från byggnadskroppen i övrigt icke kunde medföra att fundamentet icke skulle anses tillhöra byggnaden. — KR ansåg fundamentet utgöra del av byggnad, varför avdrag för värdeminskning å fundamentet allenast kunde medgivas genom avdrag för värdeminskning å byggnad. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 23/3 1960.)

Fråga om särskilt värdeminskningsavdrag å slutavskrivna maskiner och fasta inventarier hörande till annan fastighet.

Besvär av disponenten B. angående inkomsttaxering år 1953. — Vid beräkning av nettointäkten av två hyresfastigheter, 20 resp. 21 år gamla, medgav PN särskilt värdeminkningsavdrag, beräknat efter 5 % av anskaffningsvärdet, allenast beträffande två oljeaggregat, vilka för en kostnad av 1.000 kr för vardera fastigheten anskaffats efter det fastigheterna byggdes, medan maskiner och fasta inventarier i övrigt ansågs slutavskrivna. — Hos KR yrkade B. särskilt värdeminskningsavdrag med 5 % av ett beräknat anskaffningsvärde å maskiner och fasta inventarier av 40.000 kr resp. 60.000 kr. B. hävdade härvid bl. a. att, då fastighetsägare icke vore bokföringsskyldig, vore det icke riktigt att avkräva honom utredning angående avskrivning under 20 år tillbaka i tiden. Därest PN:s beslut skulle vinna allmän tillämpning, måste det medföra att fastighetsägare, som önskade differentierade värdeminskningsavdrag, måste foga avskrivningsplan till sin deklaration. Något sådant krav hade hittills

Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:44:19

icke förelegat och syntes icke finna stöd i skattelagarna. — KR: ej ändring. — RR: ej bifall. (RR:s utslag den 26/4 1960.)

Förtäckt utdelning genom försäljning till bostadsförening av andelar i föreningen.

Besvär av TI angående byggnadsingenjören M:s inkomsttaxering år 1957. — M. sålde honom tillhöriga andelar i en bostadsförening, vilka andelar han innehaft under mer än fem år, till föreningen. Föreningen hade önskat förvärva andelarna för att erhålla en tillfredsställande portvaktsbostad. — PN beskattade M. såsom för inkomst av kapital (förtäckt utdelning) för 48.259 kr, motsvarande skillnaden mellan köpeskillingen för andelarna och M:s kapitaltillskott till föreningen. — KR undanröjde beskattningen, enär den vinst M. kunde ha berett sig genom försäljning av ifrågavarande andelar, vilka av honom innehafts mer än fem år, icke utgjort skattepliktig realisationsvinst samt ej heller visats på annan grund vara för M. skattepliktig inkomst. — Hos RR yrkade TI fastställelse av PN:s beskattningsåtgärder. — RR biföll detta yrkande, enär på grund av vad i målet förekommit M. genom ifrågavarande försäljning av sina andelar till föreningen får anses hava åtnjutit inkomst av kapital i form av utdelning till föreningen till av PN i sådant hänseende beräknat belopp av 48.259 kr. (RR:s utslag den 4/5 1960.)

Ränta å reverser till barn.

Besvär av ingenjören W. angående inkomsttaxering år 1955. — Vid beräkning av underskott å kapital förvägrade PN W. ett med 10.429 kr yrkat avdrag för räntor å reversskulder till fyra omyndiga barn. — KR: ej ändring. — Hos RR uppgav W., att barnens farfader redan före 1947 givit aktier till det yngsta barnbarnet med ett nominellt värde av 75.000 kr samt till ettvart av de övriga barnbarnen med ett nominellt värde av 100.000 kr. Dessa aktieposter hade sedermera försålts med vissa kursvinster. De inflytande beloppen hade till en början insatts på räntebärande bankräkning men "per 1955" hade det yngsta barnbarnet placerat 66.323 kr samt vart och ett av de övriga barnbarnen 98.137 kr mot säkerhet i inteckningar i W. tillhöriga fastigheter. — RR medgav för avdrag för räntorna med yrkat belopp "på grund av vad numera blivit upplyst". (RR:s utslag den 22/3 1960.)

Kommanditbolag mellan familjemedlemmar m. fl.

Besvär av TI angående advokaten G:s inkomsttaxering år 1953. — G. och hans fyra barn voro alla delägare till envar 1/13-del i ett kommanditbolag. Bolagets insatskapital utgjorde 13.000 kr, varav ettvart av barnen under 1952 med överförmyndarens tillstånd insatt 1.000 kr. Därjämte hade vart och ett av barnen försträckt bolaget ett belopp av 9.000 kr, varå före vinstfördelning skulle utgå 6 % ränta. — PN ansåg G. skattskyldig inte endast för ett belopp av 439 kr, som han själv uppburit såsom delägare i bolaget, utan även för vad å hans barn belöpte av bolagets inkomst eller för 1.756 kr. — I besvär hos KR anförde G., att han icke ägde större inflytande i bolaget än som motsvarade hans andel i insatskapitalet. Varken han eller barnen deltog i skötseln av bolaget. Bolaget hade bildats i samband med hans och barnens inträde i en rörelse, vilken tidigare bedrivits och även framgent skulle bedrivas av andra

Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:44:19

personer. — TI genmälde att man torde kunna utgå ifrån att G., som tillsammans med sina barn ägde relativt stora intressen i bolaget, såsom juridisk och ekonomisk expert hade en övervakande ställning i bolaget. — KR ansåg anledning icke ha förekommit att beskatta G. för barnens inkomst från bolaget. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 26/4 1960.)

Anm.: En annan delägare i kommanditbolaget, vilken i motsats till C. deltagit i bolagets skötsel, ansågs däremot enligt ett annat RR:s utslag samma dag skattskyldig för vad som belöpte å hans barns andelar av bolagets inkomst.

Fåmansbolag eller ej?

Besvär av TI angående Fastighetsaktiebolaget N:s taxering till fondskatt år 1955. — Sedan TN taxerat bolaget, som var ett helägt dotterbolag till ett aktiebolag vilket drev en skofabrik, till fondskatt, anförde fastighetsbolaget hos PN: Aktierna i moderbolaget hade först ägts av C. och dennes barn men hade sedermera till största delen övergått till barnbarnen och dessas barn. Antalet aktieägare utgjorde sålunda under beskattningsåret 45 st., varav 25 st. myndiga. Ingen aktieägare eller familjegren hade majoritet. Av samtliga aktier innehade styrelsen med närstående minderåriga endast 31,7 %. Av samtliga aktier innehade i bolaget verksamma personer med närstående minderåriga endast 19,3 % och vore 2 st. även representerade i styrelsen. Bolagets största aktieägare, änka efter bolagets förutvarande verkställande direktör, åtnjöt icke ens pension från bolaget. Man satte en ära i att så länge som möjligt behålla bolagets karaktär av familjebolag men tydligt vore — enligt bolagets uppfattning — att detta förhållande icke kunde fortsätta länge till. — PN: ej ändring. — KR undanröjde taxeringen. — RR ansåg, att fastighetsaktiebolaget genom förmedling av juridisk person (moderbolaget) innehafts av ett fåtal fysiska personer, och fastställde PN:s beslut. (RR:s utslag den 10/5 1960.)

Föreningsavgift.

Besvär av TI angående Svedbergs Byggnadsaktiebolags inkomsttaxering år 1955. — PN förvägrade bolaget ett med 3.058 kr yrkat avdrag för avgift till Stockholms Byggmästareförenings lärlingsfond, från vilken fond till medlemmarna utbetalas ersättning för avlöning till lärlingar. — KR medgav avdraget. — RR: ej ändring med hänsyn till den praktiska betydelse, som bidragsgivningen från fonden till byggnadsindustriens företag enligt den förebragta utredningen finge antagas äga för främjande av lärlingsrekryteringen även hos bolaget. (RR:s utslag den 24/5 1960; en ledamot skiljaktig.)

Skadestånd.

Besvär av TI angående bilförsäljaren J:s inkomsttaxering år 1954. — J. yrkade avdrag med 3.550 kr för kostnader för reparation av en hans arbetsgivare tillhörig bil, vilken skadats då J. under demonstrationskörning med bilen vållat sammanstötning med en annan bil. Olyckan hade tillgått så, att J. vänt sig mot passagerarna i baksätet och bjudit dessa på "gotter", varvid bilen styrts över på högra delen av vägbanan och där påkört en mötande bil. J. hade av domstol dömts att för vårdslöshet i trafik böta 30 dagsböter om 5 kr. Demonstrationsbilen hade icke varit vagnskadeförsäkrad utan endast obligatoriskt trafikförsäkrad. — PN vägrade avdraget. KR medgav däremot av-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:44:19

drag och yttrade: J. har uppgivit, att han enligt anställningsavtal varit skyldig att ersätta arbetsgivaren dennes kostnad för avhjälpande av skada av ifrågavarande slag och att utbetalningen av beloppet 3.550 kr skett på grund av anställningsavtalet. Härav samt av omständigheterna i övrigt får anses framgå, att den förlust, varom i målet är fråga, icke kan anses falla utanför de risker, som erfarenhetsmässigt äro att räkna med vid utövande av J:s yrke. Vid sådant förhållande får J. anses berättigad till det yrkade avdraget. — RR fastställde PN:s beslut, enär de kostnader, som J. ådragit sig i samband med den ifrågavarande trafikolyckan, uppkommit under sådana omständigheter att de — även med beaktande av att vissa skaderisker naturligt äro förenade med demonstrationskörning — får anses ligga vid sidan av normal verksamhet som bilförsäljare. (RR:s utslag den 27/4 1960; två ledamöter ville ej göra ändring i det slut, KR:s utslag innehöll.)

Bidrag till vetenskaplig forskning o. d.

A. Besvär av TI angående inkomsttaxering år 1955 av Försäkringsanstalten Samarbete, Ösesidig. — PN och KR medgav anstalten avdrag för utbetalade anslag till forsknings- och experimentverksamhet inom eftersjukvård och arbetsvård (s. k. rehabiliteringsverksamhet) å tillhopa 84.502 kr. Anslaget hade utgått till sju läkare och avsett 1) fortsatta studier i Holland över skottskadors inverkan på balanssinnet, 2) experimentellt arbete inom ortopedien och rehabilitering, 3) undersökning av vissa psykologiska prestationsvariabler vid olika former av trötthet i samband med stående nedsättning av arbetsförmågan, 4) bedrivande av forskning över lungfunktion och arbetsförhet hos akuta lungfall, 5) studier i USA inom rehabiliteringsområdet med specialstudier av den del av rehabiliteringen, som berör geriatriken, 6) undersökning över den öppna behandlingens fördelar vid fotledsfrakturer, 7) undersökning huruvida man med blodkärlsproteser kan överbygga defekter i blodkärlen. — TI:s yrkande att avdraget måtte förvägras anstalten avslogs av RR, enär vad TI i målet anfört icke, mot av anstalten förebragt utredning, kunde föranleda annat antagande än att anslagen avsett sådana ändamål, att desamma kunde anses såsom för anstalten avdragsgill omkostnad. (RR:s utslag den 5/4 1960; en ledamot ansåg sådant samband icke föreligga mellan den av anstalten bedrivna rörelsen och de ändamål, vartill anslagen lämnats, att desamma kunde anses såsom för anstalten avdragsgill omkostnad.)

B. Besvär av TI angående inkomsttaxering år 1954 av samma anstalt. — Anstalten vägrades avdrag för anslag till de Vanföras Riksorganisation med 5.000 kr för anskaffande av och experiment med invalidfordon och till Poliokronan med likaledes 5.000 kr för forskning rörande den invalidiserande sjukdomen polio, enär sådant samband icke visats föreligga mellan den av anstalten bedrivna rörelsen och de ändamål, vartill bidragen lämnats, att desamma kunna anses såsom för anstalten avdragsgill omkostnad. (RR:s utslag den 5/4 1960.)

Fastighetsägare tillkommande avdrag för fastighetsskatt m. m.

Besvär av f. godsägaren C. angående inkomsttaxering åren 1952 och 1955. — Enligt gåvobrev den 30/12 1947 överlämnade C. och hans hustru till sina två myndiga barn, en son och en dotter, vissa

Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:44:19

jordbruksfastigheter. Därvid förbehöll sig makarna rätt att under sin återstående livstid själva eller genom arrendatorer bruka fastigheterna och uppbära all avkastning av desamma med skyldighet för dem att ur avkastningen betala bl. a. alla för fastigheterna utgående skatter och onera. C. skötte själv skogsbruket, medan sonen arrenderade jordbruket. — PN förvägrade år 1952 C. värdeminknings- och procentavdrag för fastigheterna å 4.205 kr resp. 39.045 kr samt medgav avdrag för underhåll av byggnader med 25.414 kr i stället för yrkade 31.414 kr. C. hade därutöver uppgivit nybyggnadskostnader till 9.000 kr. År 1955 förvägrades C. likaledes värdeminsknings- och procentavdrag och dessutom yrkat allmänt avdrag för fastighetsskatt 7.531 kr. — Hos KR yrkade C. att likställas med ägare till fastigheterna och taxeras enligt deklarationen och i andra hand att betraktas som arrendator och sålunda vid 1952 års taxering erhålla avdrag för nybyggnadskostnaderna och vid 1955 års taxering erhålla avdrag för fastighetsskatten såsom arrendeavgift. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 27/4 1960.)

Förmögenhetstaxering vid brutet räkenskapsår.

Besvär av R. angående förmögenhetstaxering år 1954. — PN taxerade R. år 1954 till statlig förmögenhetsskatt dels för beskattningsåret 1 juli 1952—30 juni 1953 för 141.600 kr, beskattningsbar förmögenhet, dels ock för beskattningsåret 1 juli—31 december 1953 för 179.500 kr, beskattningsbar förmögenhet. Beräkningen av förmögenheten hade skett med hänsyn till förhållandena vid respektive beskattningsårs utgång. — KR: ej ändring. — RR: Enär — oaktat ifrågavarande taxeringsår två inkomsttaxeringar avseende skilda beskattningsår åsatts R. — endast den förmögenhetstaxering bort år 1954 åsättas honom vilken grundats å förhållandena den 31 december 1953, men R. beträffande den till hans förmögenhetsförhållanden den 30 juni 1953 hänförda taxeringen endast yrkat nedsättning av densamma till 56.800 kr, samt vad i målet förekommit icke grundar antagande, att R:s behållna förmögenhet den 31 december 1953 blivit av KR upptagen till för högt belopp, finner RR skäligt allenast såtillvida bifalla R:s talan i förevarande del att, med ändring av KR:s utslag beträffande den taxering för statlig förmögenhetsskatt som avser förmögenhetsförhållandena den 30 juni 1953, den beskattningsbara förmögenheten nedsättes till 56.800 kr. (RR:s utslag den 22/3 1960.)

Anm.: Jämför RÅ 1958 ref. 53.

Ackumulerad inkomst: ersättning för hyresrätt.

Besvär av konditorn W. angående beräkning av skatt för ackumulerad inkomst. — W., vilken beskattats såsom inkomst av rörelse för en av honom uppburen ersättning, 15.000 kr, vid försäljning av en bageri- och konditorirörelse till en person, som bedrev rörelse inom elektrobranschen och icke skulle fortsätta W:s rörelse, hemställde hos PN, att beloppet 15.000 kr måtte hänföras till ackumulerad inkomst. — PN avslog framställningen, enär berörda belopp torde ha avsett hyresrätt och KF angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst således icke kunde tillämpas. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 15/3 1960.)

Anm.: Jämför RN 1955 nr 3: 2.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:44:19